

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2016-06-30
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
4164-15 E

SÖKANDE

MER i Textil och Reklam AB, 556291-2278
Chaufförvägen 23
831 48 Östersund

MOTPART

1. Ahlsell Sverige AB, 556012-9206
Rosterigränd 12
117 98 Stockholm

Ombud: Caroline Haag
c/o Tenders Sverige AB
Nygatan 34
582 19 Linköping

2. Östersunds kommun
831 82 Östersund

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2016-07-01	
Awd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 106769

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 314	Backgränd 9	0611-46 06 00	0611-51 18 20	måndag – fredag
871 27 Härnösand		E-post:		08:00-16:00
		forvaltningsratteniharnosand@dom.se		
		www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (nämnden) genomför upphandling av arbetskläder, handskar och skor till teknisk verksamhet, vård och omsorg, städ och kök (dnr 1767-2015). Upphandling sker enligt öppet förfarande med avsikten att teckna ramavtal med alla villkor fastställda. Tilldelning sker enligt principen om lägst anbudspris. Två anbudsgivare uppfyllde samtliga krav varav Ahlsell Sverige AB (Ahlsell) tilldelades uppdraget beträffande anbudsområde A och C. MER i Textil & Reklam Östersund Aktiebolag (Meri) tilldelades uppdrag i anbudsområde B och D.

Meri ansöker om överprövning av anbudsområde A och C och yrkar i första hand att upphandlingen i överklagad del ska rättas på så sätt att utvärderingen av anbuderna ska göras om varvid Ahlsells anbud ska förkastas eller i andra hand att upphandlingen i överklagad del ska göras om. Meri anför i huvudsak följande.

Förfrågningsunderlaget har varit otydligt i punkterna 6.1.1 och 6.1.5 där det anges att produkterna ska vara av bra kvalitet, slitstarka samt att detaljer såsom blixtlås ska hålla plaggets livslängd. Vidare ska produkterna vara av genomgående hög kvalitet, hålla länge, klara många tvättar och fortfarande se fräscha ut. Det anges dock inte vad som avses med hög kvalitet eller hur många tvättar som man menar är många eller vad som avses med "se fräscha ut". Ahlsells anbud är ca 34 procent lägre än Meris anbud. Ahlsell har gjort en helt annan tolkning än Meri av vad som krävs för att uppfylla ovan nämnda krav och nämnden har okritiskt godtagit Ahlsells offererade produkter utan att på något sätt kontrollera uppfyllelsen av kraven. Otydligheterna i vad som krävs för att uppfylla kraven leder till att förfarandet saknar transparens och att anbudsgivarna inte behandlats lika eftersom nämnden godtagit de olika tolkningarna av kraven som i praktiken skett.

Eftersom Meri tyckte att kravet på en generell rabattsats i punkterna 6.8 och 6.8.5 i förfrågningsunderlaget var otydligt, frågade Meri om rabatt skulle lämnas per varumärke och fabrikat för alla de varor som fanns med i varukorgen (varukorgen är det produktutbud som anges i respektive anbudsområde). Upphandlingskontoret svarade jakande på denna fråga (fråga/svar nr 31). Ahlsells anbud uppfyller inte detta krav eftersom anbudet saknar flera fabrikat i uppräkningsunderlaget av rabatter. Ahlsell har även, i strid med förfrågningsunderlaget, försummat att ange att tillkommande varumärken/fabrikat skulle rabatteras med en generell rabatt utifrån hur varukorgarna är uppdelade (arbetskläder, handskar och skor). I sin rabattlista har Ahlsell uppgivit inte en utan flera olika rabattsatser och delat upp rabatterna på ett sätt som inte är förenligt med förfrågningsunderlaget. Ahlsell har delat upp kläder i två olika rabattsatser (övriga -53 procent och profilkädder -45%). Yrkesskor har delats upp i två olika rabattsatser (övriga -43 procent och skyddsskor övriga -48 procent). Vad gäller handskar finns bara siffran 1 angiven. Om Ahlsell med detta menar 1 procent rabatt är oklart för Meri. Rabattlistan innehåller en stor mängd ovidkommande produkter som helt saknar koppling till upphandlingen och vad som efterfrågats av nämnden. Enligt Meris uppfattning har Ahlsell inte redovisat en generell rabattsats utan flera, i vart fall fyra stycken, som dessutom inte omfattar den särskilt föreskrivna kategorin handskar.

Nämnden har valt att inte ställa upp något krav på redovisning av hur skalkraven uppfyllts. Det finns således inget krav på att anbudsgivarna i denna del redovisar exakt vilka produkter de offererar, vilket artikelnummer sådan produkt har eller ens vilket varumärke som produkten har. Då nämnden av naturliga skäl inte gjort några egna kontroller av kravuppfyllelse vid kvalificeringen förutom kontrollen av att anbudsgivaren generellt bekräftat att skalkraven uppfylls, gör det mycket svårt att förstå och i efterhand kontrollera att tilldelning skett i enlighet med de upphandlingsrättsliga principerna. Särskilt då nämnden godtagit en sekretessbegäran avseende delar av Ahlsells

anbud. Det blir i praktiken omöjligt för Meri att föra bevisning i frågan, vilket bör beaktas av rätten vid bedömning av bevisbördans placering och vilka krav på bevisning som rimligen kan krävas att Meri uppfyller.

I de grundläggande principerna för offentlig upphandling ingår att ska-krav måste kunna prövas. Om det inte går att pröva ett ska-krav går det inte heller att kontrollera om en anbudsgivare uppfyller kravet eller inte. Av den rabattlista som Ahlsell bifogat sitt anbud går det dock att dra vissa slutsatser eftersom det där framgår vilka varumärken som offererats, även om inte produktens artikelnummer framgår. Meri har med stöd av rabattlistan kontrollerat om de varumärken som Ahlsell offererat, i relevant segment, har produkter som uppfyller de mer detaljerade kvalitetskraven varvid följande har kunnat konstateras.

Det finns i punkten 6.8.1. en fleeejacka på position 10 i förfrågningsunderlaget och en fleeejacka på position 12 med vissa specificerade egenskaper. Enligt Meris uppfattning finns det bara en leverantör på marknaden som har produkter som uppfyller detta krav nämligen ProJob. Denna leverantör finns inte angiven på rabattlistan. Meri gör därför gällande att Ahlsells anbud omöjligen kan uppfylla uppställt ska-krav i denna del.

Det finns också en skogsarbetarbyxa i punkten 6.8.1. på position 13 i förfrågningsunderlaget samt en skogsjacka på position 14 med vissa specificerade egenskaper. Enligt Meris uppfattning finns det bara en leverantör på marknaden som har produkter som uppfyller detta krav nämligen Chainsaw PRO-Husqvarna. Denna leverantör finns inte angiven på rabattlistan. Att säga att Skogma uppfyller kraven läker inte bristen i Ahlsells anbud eftersom Skogma är en leverantör som vidareförsäljer varumärken och fabrikat och således inte är något fabrikat. Skogma är inte upptagen i den rabattprislista som Ahlsell lämnat in som en del av sitt anbud avseende det ordinarie sortimentet, varför detta i sig är en avvikelse från ska-kravet. Om det i

kategorin kläder övriga skulle anses att den aktuella produkten finns med, är detta i strid med förfrågningsunderlaget i och med att Ahlsell nu anför att produkten ingår i det ordinarie sortimentet i den varukorg som efterfrågades i förfrågningsunderlaget (jfr frågor och svar nr 31). Det framgår där att en rabatt ska lämnas per varumärke/fabrikat för de produkter som är med i varukorgen. Den skogsarbetarbyxa Ahlsell erbjuder innehåller 86 procent Cordura, 14 procent spandex och är teflonbehandlad, alltså ej bomull enligt ska-kravet. Sedan finns det en röjarbyxa från Eia men den uppfyller inte sågskydd EN 381-5. Meri gör därför gällande att Ahlsells anbud omöjligen kan uppfylla uppställda ska-krav och därför borde ha förkastats.

Meri har offererat näst lägst pris i upphandlingen och skulle ha vunnit upphandlingen då Ahlsells produkter inte uppfyllt kvalitetskraven utifrån prisbild. Alternativt hade Meri kunnat offerera billigare produkter och därigenom vunnit upphandlingen om Meri vetat om att kvalitetskraven skulle tolkas som Ahlsell och nämnden tolkat dem. Meri har till följd av nämnda överträdelser av LOU lidit eller riskerat att lida skada.

Nämnden bestrider Meris samtliga yrkanden och vidhåller tilldelningsbeslutet den 11 december 2015. Nämnden anför i allt väsentligt följande.

Nämnden delar Meris uppfattning om att upphandlingen innehåller såväl specifika som mer allmänna krav. De specifika kraven är detaljerade, tydliga och mätbara. De mer allmänna kraven som återfinns i upphandlingen, exempelvis krav på ”god kvalitet”, är informativa och blir en följd av att de efterfrågade specifika kraven uppfylls. Nämndens förfarande i denna del kan inte anses strida mot vare sig likabehandlingsprincipen eller principen om transparens.

Meri ifrågasätter att Ahlsells anbudspriser är för låga, inte minst i förhållande till de av nämnden uppställda kraven. Nämnden har ingen anledning

att ifrågasätta vare sig kvalitet eller anbudspriser då Ahlsell i upphandlingen svarat att de uppfyller samtliga krav. Att offerera lägre anbudspriser kan naturligtvis vara en högst naturlig marknadsmässig strategi och är i sig inget besynnerligt i affärsmässiga sammanhang. Nämnden har inte sett något skäl att se anbudspriserna som oskäligt låga.

Meri vill göra gällande att Ahlsells anbud inte uppfyller ställda krav avseende redovisning av rabattsatser. I Ahlsells rabattlista återfinns generella rabatter för arbetskläder, skor och handskar i enlighet med upphandlingens förfrågningsunderlag (punkten 6.8.5 övriga produkter och tjänster i förfrågningsunderlaget). Att Ahlsell utöver de efterfrågade delarna (arbetskläder, skor och handskar) även valt att redogöra för rabattsatser på andra varugrupper saknar betydelse. Av Ahlsells rabattlista framgår att ”arbetskläder övriga” är rabatterade till 53 procent, ”yrkesskor övriga” till 43 procent samt ”handskar” till 50 procent. Nämnden anser inte att Ahlsells anbud innehåller en felaktighet då kategorin ”skyddsskor övriga” har en annan rabattsats än kategorin ”yrkesskor övriga”. Nämnden har efterfrågat en rabattsats på skor och har tolkat att kategorin ”yrkesskor övriga” är i enlighet med det uppställda kravet. Skyddsskor är något mycket mer specifikt än yrkesskor generellt.

Det är en felaktig uppgift från Meri att endast siffran 1 är angiven för handskar. Av rabattlistan framgår med tydlighet att handskar är rabatterade till 50 procent. Nämnden anser det därmed vara visat att Ahlsells rabattlista innehåller tre rabattsatser i enlighet med upphandlingens uppställda krav. Skulle förvaltningsrätten finna att upphandlingen brister i denna del kan emellertid denna brist inte anses vara så allvarlig att upphandlingen skulle behöva rättas eller göras om (EU-domstolens dom i mål nr C-231/06, RÅ 2002 ref.50).

Meri vill göra gällande att det endast finns en enda leverantör på marknaden, Husqvarna, som uppfyller ställda krav avseende efterfrågad skogsarbetarbyxa (punkten 6.8.1, rad 13 i förfrågningsunderlaget). Nämnden ställde den 17 december 2015 en kontrollfråga till Ahlsell i just denna del. Ahlsell svarade tydligt att den efterfrågade produkten återfinns i Ahlsells sortiment VJ15, ”kläder övriga” och fabrikatet är Skogma. Av Ahlsells svar framgår att Skogma har den produkt som efterfrågas av nämnden och som även uppfyller ställda krav. Nämnden finner ingen anledning att misstro Ahlsell i denna del. Ahlsell har svarat att bolaget uppfyller alla krav och har även svarat tillfredsställande avseende fråga kopplad till en specifik produkts kravuppfyllnad.

Ahlsell bestrider att det föreligger grund för ingripande och anför i allt väsentligt följande.

Att Ahlsells priser potentiellt sett ligger ca 34 procent lägre än Meris priser ska inte förstås som att Ahlsell inte förstått eller inte offererat den kvalitet som efterfrågats av nämnden. Tack vare lång erfarenhet och duktiga inköpare och säljare har Ahlsell möjlighet att förhandla fram mycket konkurrenskraftiga priser för den kvalitet som efterfrågas av dagens yrkesmän och inte minst av upphandlande myndigheter såsom nämnden. Det finns också en marknadsmässig strategi bakom Ahlsells prissättning. Ahlsell anser inte att förfrågningsunderlaget varit otydligt på något sätt och har förstått vad kvalitetskraven innebär och därför offererat varor som svarar mot kraven till det pris som Ahlsell har ansett lämpligt med hänsyn tagen till sina affärskontakter, inköpspriser och marknadsstrategier.

Det är korrekt att Ahlsell skickat in fler rabattgrupper än vad som specifikt efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Det anges dock inte i förfrågningsunderlaget att en anbudsgivare som skickar in fler rabattsatser än vad som krävts ska förkastas. Nämnden har efterfrågat rabatter på varumärke och

fabrikat för de varor som fanns med i varukorgen. Dessa framgår av de till Ahlsells anbud bifogade rabattsatserna. Att Ahlsells rabattlista dessutom, enligt Meri, innehåller helt ovidkommande produkter innebär inte att Ahlsells anbud brister i ska-kravuppfyllnad. Ahlsell har skickat med de rabattsatser som efterfrågats och har således uppfyllt ska-kraven.

I förfrågningsunderlaget framgick även att anbudsgivarna skulle skicka med en generell rabattsats för respektive varugrupp uppdelat på kategorierna arbetskläder, handskar och skor i enlighet med kravet i punkten 6.8.5 i förfrågningsunderlaget. Ahlsell har för kravets uppfyllnad offererat ”arbetskläder övriga” till 53 procent, ”yrkesskor övriga” till 43 procent och ”handskar” till 50 procent. Ahlsell har därigenom skickat med de rabattsatser som efterfrågats och har således uppfyllt ska-kraven. Meri anför att Ahlsell offererat handskar till 1 och tolkat det som en procent. Det är för Ahlsell märkligt att Meri gjort denna tolkning när det i rabattlistan anges ”Handskar 1” i kolumnen för benämning och 50 procent i kolumnen för rabatt. Meris anförande om att Ahlsell offererat 1 procent eller inte lämnat någon rabattsats alls för handskar är direkt felaktigt och Meris påstående saknar därför helt grund.

För det fall förvaltningsrätten skulle finna att rabattsatserna som lämnats inte uppfyller ställda krav kan den bristen inte anses vara så pass allvarlig att Ahlsells anbud ska förkastas på den grunden. Ett sådant ingripande skulle strida mot proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Proportionalitetsprincipen innebär i detta sammanhang att den uppgift som kan medföra att ett anbud förkastas måste vara relevant för upphandlingen och rimligen inte vara av oväsentlig betydelse.

Meri menar sig kunna se på rabattlistan exakt vilka varumärken som Ahlsell har och att om ett varumärke inte finns namngivet så kan Ahlsell inte ha offererat en vara från det varumärket. Ahlsell har ca X antal olika varumär-

ken inom personligt skydd. Flertalet av dessa varumärken har samma rabattsats och har därför offererats under benämningen ”övrigt”. Meri har inte styrkt att Ahlsell inte skulle ha offererat varumärken som uppfyller kvalitetskraven i upphandlingen.

När det gäller kravet på fleecejacka i punkten 6.8.1, position 10 och 12 i förfrågningsunderlaget så får kraven i en upphandling inte ställas så att endast ett varumärke kan komma i fråga. Det är diskriminerande mot dem som inte kan leverera just det varumärket och står därmed i strid med 1 kap. 9 § LOU. Ahlsell hävdar att det inte endast finns ett varumärke som har produkter som motsvarar ställda krav. Upphandlingen är därför inte styrd mot ett visst varumärke. Ahlsell har också bekräftat att samtliga i upphandlingen ställda krav är uppfyllda speciellt genom sin leverantörsförsäkran. Det samma kan sägas när det gäller skogsarbetsbyxan och skogsjackan i punkten 6.8.1, position 13 respektive 14 i förfrågningsunderlaget. På position 13 har Ahlsell offererat ett varumärke som Skogma har ensam försäljningsrätt till, varumärket heter EIA i Norden och under detta varumärke finns det skogshuggarkläder som Ahlsell marknadsför i sitt sortiment. Eftersom Skogma har ensamrätt att sälja dessa produkter har Ahlsell angett att man offererar produkter från Skogma eftersom det de facto är den enda inköpskanalen som finns för det märket. Offererad vara och varumärket uppfyller ställda krav och ingår i rabattgruppen arbetskläder övriga, vilket Ahlsell försäkrat i anbudet. Även skogsjackan har Skogma ensamrätt att sälja och ingår i rabattgruppen arbetskläder övriga, vilket Ahlsell försäkrat i anbudet.

Ahlsell har uppfyllts samtliga ska-krav i upphandlingen. Det saknas skäl att besluta att Ahlsells anbud inte får beaktas vid en ny anbudsutvärdering. För det fall domstolen finner att det brister ändå vill de brister som Meri påtalat anses vara av obetydlig karaktär eftersom de endast handlar om annorlunda benämning av rabattgrupper. Enligt kammarrättspraxis ska proportionalitetsprincipen upprätthållas under hela upphandlingsprocessen. Är avvikel-

serna irrelevanta och har anbudsgivaren de facto visat att de uppställda kraven är uppfyllda ska anbudet inte förkastas eftersom det vore oproportionerligt (Kammarrätten i Stockholm mål nr 1547-14 och Kammarrätten i Jönköping mål nr 897-14).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Aktuella bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om ursprung, tillverkning eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag gynnas eller missgynnas. Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning ska följas av orden ”eller likvärdigt”. (6 kap. 4 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

De frågor som aktualiserats i målet gäller om utvärderingen skett på ett transparent sätt och om Ahlsells anbud uppfyller kraven i upphandlingen.

Frågan om transparens

Meri har anfört att förfrågningsunderlagets krav i punkterna 6.1.1 och 6.1.5 om att samtliga produkter ska vara av bra och hög kvalitet, slitstarka, att detaljer ska hålla plaggets livslängd samt att de ska hålla länge, klara många tvättar och fortfarande se fräscha ut, leder till att utvärderingen inte blir transparent. Det förhållandet att Ahlsells anbud varit 34 procent lägre än Meris anbud indikerar, enligt Meri, att otydligheten om vad som krävs för att uppfylla kraven, har lett till att nämnden har godtagit olika tolkningar av kraven. Nämnden har anfört att förfrågningsunderlaget innehåller såväl specifika som mer allmänna krav och att exempelvis kravet på god kvalitet är informativt och blir en följd av att de efterfrågade mer specifika kraven uppfylls.

Förvaltningsrätten finner att även om förfrågningsunderlaget innehåller generella omdömen om varornas egenskaper, så har dessa värdeomdömen specificerats genom det omfattande innehållet i punkterna 6.1.2 – 6.1.3. i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner således att kraven i upphandlingen varit mätbara och tydliga.

Meri har också anfört att bolaget kunde ha utformat sitt anbud på ett annat sätt om bolaget känt till att nämnden skulle tolka kraven på produkterna på det sätt som skett. Meri har samtidigt också konstaterat att nämnden inte ställt krav på redovisning av hur ska-kraven uppfylls och att det inte finns något krav på att anbudsgivarna redovisar exakt vilka produkter de offerrar.

Upphandlande myndigheter har en stor frihet att utforma förfrågningsunderlag på ett sätt som tjänar ändamålet med upphandlingen. Det ligger i sakens natur att kommersiella villkor inte alltid behöver vara uppfyllda redan vid anbudsgivandet utan att det kan vara tillräckligt att de är uppfyllda först i samband med undertecknande av kontrakt eller till och med en tid in i av-

talsperioden. Det är vanligt att det framgår av förfrågningsunderlaget att det är ett obligatoriskt krav att de kommersiella villkoren – oavsett när kraven ska vara uppfyllda – ska godkännas av leverantörer i anbudet (EU-domstolens dom i mål C-234/03 *Contse* p. 42-44, 54-55). Förvaltningsrättens prövning begränsar sig till allvarliga överträdelser av LOU. Meri har själv anfört att nämnden inte ställt några ytterligare krav förutom att anbudsgivaren generellt ska intyga att samtliga ska-krav uppfylls. Som konstaterats ovan har förvaltningsrätten funnit att kraven varit mätbara och tydliga. Ahlsell har svarat jakande på leverantörsförsäkran. Det företrädare för Meri anfört ger också uttryck för att bolagets företrädare tycks ha varit införstådd med förutsättningarna som uttryckts i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten finner därför att det saknas skäl att tillmäta det Meri anfört om att bolaget skulle ha kunnat utforma sitt anbud på ett annat sätt någon betydelse. Det saknas därför anledning att ingripa i upphandlingen på dessa grunder.

Rabattsatserna

Meri har också anfört att Ahlsells anbud innehåller flera olika rabattsatser i stället för en generell rabattsats (punkterna 6.8 och 6.8.5 i förfrågningsunderlaget), att anbudet beträffande handskar endast innehållit siffran 1 och att flecejackorna, skogsarbetarbyxan och skogsjackan inte uppfyller kraven. Nämnden har anfört att nämnden ansett att det av rabattlistan framgår att arbetskläder övriga är rabatterade till 53 procent, yrkesskor övriga till 43 procent och handskar till 50 procent. Vidare har både nämnden och Ahlsell anfört att Ahlsell i anbudet intygat att produkterna/tjänsten uppfyller de krav som ställts i förfrågningsunderlaget. När det gäller de aktuella kläderna har Ahlsell hävdade att det inte finns endast ett varumärke som uppfyller kraven och att något sådant i så fall skulle vara diskriminerande samt att Ahlsell har flertalet varumärken under grupperna ”övrigt”.

Förvaltningsrätten finner att på samma rad i rabattlistan där det står handskar 1 också står -50 i kolumnen rabatt. Ahlsell har således gett in fullständiga uppgifter i det avseendet.

När det gäller kravet på en generell rabattsats så framgår det av punkterna 6.8 och 6.8.5 i förfrågningsunderlaget att anbudet ska ange en generell rabatt för respektive varugrupp; arbetskläder, handskar och skor. Det har inte framkommit att flera rabattsatser utöver de som kravställts kan medföra att ett anbud ska förkastas. Det förhållandet att Ahlsell angett ytterligare och i vissa fall mer specifika varumärken/produktkategorier (se kolumnen "Benämning MK/Artikel" i rabattlistan i Ahlsells anbud), kan mot bakgrund av att det inte uttryckligen förbjudits i förfrågningsunderlaget och med beaktande av proportionalitetsprincipen inte medföra att Ahlsells anbud borde ha förkastats av den anledningen (jfr Kammarrätten i Stockholm mål nr 1547-14).

I mål om offentlig upphandling där parts åberopsbörd är uttalad och officialprincipen ska tillämpas med försiktighet, ankommer det på den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, att klart ange på vilka omständigheter han grundar sin talan (RÅ 2009 ref. 69). Meris företrädare har själv konstaterat att det inte finns något krav på att anbudsgivarna redovisar exakt vilka produkter de offererar, vilket artikelnummer sådan produkt har eller ens vilket varumärke som produkten har. Samtidigt har Meri anfört att Ahlsells anbud skulle sakna flera fabrikat i uppräknningen av rabatter med hänvisning till Ahlsells rabattlista för övriga produkter i punkten 6.8.5 i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten uppfattar Meris grunder i det avseendet som oklara då man å ena sidan gör gällande att Ahlsell inte angett en generell rabatt för respektive varugrupp och å andra sidan anser att kravet uppfylls först om varje tillkommande varumärke/fabrikat anges i rabattlistan. Förvaltningsrätten uppfattar Meri som att bolaget vill göra gällande att rabattlistan skulle innehålla samtliga varumärken/fabrikat för att kravet ska

vara uppfyllt, vilket talar emot det Meri anfört om att produkterna inte behöver specificeras och även mot kravet på en generell rabatt för respektive varugrupp; arbetskläder, handskar och skor. Nämnden har ansett att Ahlsells anbud uppfyllt kravet på generell rabattsats, vilket förvaltningsrätten också konstaterat ovan. Förvaltningsrätten anser därför inte att det Meri anfört tydligt visar på att Ahlsells anbud skulle ha förkastats.

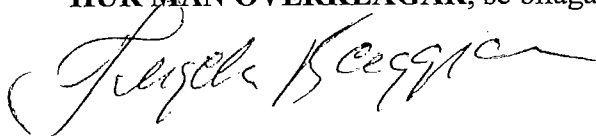
Fleecejackor, skogsarbetarbyxan och skogsjackan

Det är inte förenligt med 6 kap. 4 § LOU att ställa krav på ett visst varumärke förutsatt att det inte är omöjligt att beskriva föremålet på annat sätt och då ska beskrivningen också åtföljas av orden ”eller likvärdigt”. Meri har gjort gällande att det endast finns en leverantör på marknaden som har produkter som uppfyller nämndens beskrivning av fleecejackorna respektive skogsarbetarbyxan och skogsjackan. Meri har emellertid inte lagt fram någon utredning, förutom bolagets eget påstående om det, som visar att så är fallet. Endast det förhållandet att ett visst varumärke inte återfinns i rabattlistan i Ahlsells anbud visar inte att Ahlsell inte uppfyller kravet, särskilt då bolaget intygat att samtliga produktkrav är uppfyllda. För det andra så har en anbudsgivare i likhet med vad Ahlsell anfört alltid rätt att erbjuda en likvärdig produkt (EU-domstolens dom i den 24 januari 1995 i mål nr C-359/93, *UNIX I*, punkt 25-28; Europaparlamentet och rådets direktiv 2004/18/EG den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster, artikel 23, punkt 8; jfr även Kammarrätten i Göteborg mål nr 2136-10). Det Meri gjort gällande om att det endast finns en leverantör på marknaden som uppfyller kraven är inte visat i målet och saknar avgörande betydelse då en likvärdig produkt får erbjudas. Det som framkommit i målet angående skogsarbetarbyxan visar inte, enligt förvaltningsrättens mening, att det inte skulle kunna vara en likvärdig produkt som uppfyller kraven.

Förvaltningsrätten finner således inte att förfrågningsunderlaget brustit i transparens eller att Ahlsells anbud har sådana brister att det skulle ha förkastats på grund av bristande kravuppfyllnad enligt de grunder Meri anfört i målet. Inte heller har utvärderingen skett på ett sätt som varit i strid med transparensprincipen. Meri har därmed inte heller visat att Meri riskerat att lida någon skada. Skäl saknas därför att ingripa med stöd av LOU. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Ingela Berggren

rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Benjamin Älmedal.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.